

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 10Cpr/1/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7811209289
Dátum vydania rozhodnutia: 27.02.2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Tengely
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2012:7811209289.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, samosudca JUDr. Marián Tengely, v právnej veci žalobcu K.Y. G., Y.. XX.XX.XXXX, E. B., Š. XXX, zastúpeného Mgr. Jankou Krakovskou, advokátkou so sídlom Košice, Č. X, proti žalovanému: Nemocnica s poliklinikou sv. Barbory Rožňava, a.s., Špitálska 1, 048 01 Rožňava, IČO: 36597341, zastúpeného JUDr. Máriom Keletim, advokátom so sídlom Hnúšťa, J. Č.. XX, o určenie zodpovednosti zamestnávateľa za pracovný úraz, takto

rozhodol:

U r č u j e , že úraz, ktorý sa stal žalobcovi dňa 31. decembra 2009 počas výkonu práce, je pracovným úrazom, za ktorý zodpovedá v celom rozsahu žalovaný.

Z a v ä z u j e žalovaného uhradiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 562,47 € v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku, platbou u právnej zástupkyne žalobcu Mgr. Janky Krakovskej.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Poukázal na to, že u žalovaného pracoval od roku 1978 v pozícii sanitár a vodič sanitky a v náplni práce mal dovoz, odvoz, nakladanie a vykladanie pacientov. Pri výkone práce dochádzalo k vynakladaniu veľkej sily, napínaniu a sťahovaniu všetkých skupín svalov v horných a dolných končatinách, krku, pleciah a chrbte a k preťažovaniu pohybového aparátu a podpornopohybovej sústavy a nerovnováhy medzi biologickou odolnosťou tkaniva organizmu a fyzickými nárokmi, ktoré na nich konkrétna práca kladie, pričom všetky úkony s pacientmi sa vykonávali prevažne vo vynútených polohách. Žalobca aj v minulosti mal škodovú udalosť pri manipulácii s ťažkým pacientom v roku 1994, následkom čoho ostal práceneschopný jeden rok a musel sa podrobiť operácii v roku 1996.

Žalobca ďalej uviedol, že dňa 31.12.2009 vykonával práce v zmysle pracovnej zmluvy, keď bol previezť pacientky z domova sociálnych služieb do nemocnice. O 8.25 hod. nakladal imobilnú pacientku pani R. a asi o pol hodiny pri manipulácii s pacientkou pani J., ktorá bola bezvládna a šmýkala sa, ho silno ruplo (seklo) v krížoch a pocítil neznesiteľnú bolesť. Pri nakladaní mu pomáhali dvaja sanitári. Pani R. bolo potrebné preložiť z jednej sedačky do sedačky sanitky a naložiť ju a pani J. bolo potrebné preložiť z lôžka na lôžko sanitky. Zdôraznil, že mali zastaranú sanitku so zastaranými vozíkmi, ktoré sú pri zemi a bolo potrebné preložiť pacientku a následne ju zodvihnúť do výšky pásu a naložiť do sanitky. Práve pri dvíhaní lôžka s pani J., ktorá bola ťažšej váhy, žalobcu seklo a dostal prudkú bolesť v krížoch a následne mu to vyžiarovalo až do členka na nohe. Nastúpil do sanitky aj so sanitármi a odišli spolu do nemocnice a hneď im povedal, že asi sa mu niečo stalo. Sanitári mu povedali, že nemusí vykladať pacientky. Zvyšok pracovného dňa žalobca už nemal rozvoz imobilných pacientov, ale ďalej rozvážal mobilných pacientov tak, ako je to uvedené v zázname o preprave. Mal bolesti, avšak musel rozviesť vážne chorých pacientov po dialýze a z ľudského hľadiska dokončil svoju prácu. V ten deň bol Silvester a bola skrátená pracovná doba, takže po ukončení práce vozidlo zaparkoval v garáži a išiel domov. Zobral si lieky proti bolesti a predpokladal, že cez nasledujúce tri voľné dni mu bolesť prejde. V najbližší pracovný deň telefonicky oznámil na dispečing, že ide k lekáre MUDr. R.Á., ktorá ho vyšetrila a odporučila mu liečbu. Potom išiel do zamestnania a oznámil

dispečerke, pani Š., čo sa mu stalo. Následne si pýtal od pani S. náhradné voľno s tým, že nepôjde hneď na PN. Dňa 4.1.2010 mal práceneschopnosť, dňa 5.1.2010 mal náhradné voľno, dňa 6.1.2010 bol sviatok, dňa 7.1.2010 mal náhradné voľno a doniesol správu od lekárky vedúcej pani S.. Chcel s ňou zároveň spísať záznam o úraze, avšak ona to odmietla a preto išiel za pánom J., ktorému odovzdal správu od lekárky. Odo dňa 8.1.2010 bol práceneschopný. Následne mu vykonali rôzne vyšetrenia, bol operovaný a práceneschopný bol až do 7.1.2011, keď ho uznali za invalidného a dňa 19.1.2011 rozviazal pracovný pomer dohodou zo zdravotných dôvodov. K mechanizmu úrazu žalobca uviedol, že niečo sa mu muselo stať s chrbticou, lebo nebol mobilný, nevedel sa zohnúť v páse, musel si len čupnúť. V deň, keď sa mu stal úraz, pri ukončení práce dispečer tam už nebol. K lekárovi hneď nešiel, lebo predpokladal, že mu to počas voľných dní prejde. Počas dňa oznámil pani Š., ktorá mala službu, ako aj ďalším kolegom, ktorí boli v kancelárii, že ho seklo v krížoch a keď ukončil prácu, už tam nikto nebol, komu by mohol nahlásiť úraz. Vyšetrenie u neurologičky mal v prvý nasledujúci pracovný deň. V dňoch 31.12.2009 po ukončení práce až do 4.1.2010 rána bol doma, snažil sa byť v kľude a predpokladal, že bolesti mu prejdú. Žalobca mal zato, že v konaní dostatočne preukázal, že sa mu dňa 31.12.2009 počas výkonu práce stal pracovný úraz a za škodu ním vzniknutú zodpovedá žalovaný.

Žalobca poukázal na závery rozhodnutia R24/1965, kde nárok na odškodnenie pracovného úrazu nezávisí od toho, či sa úraz ohlásil alebo nie, alebo či sa spísal záznam o úraze, ak možno dokázať, že k pracovnému úrazu došlo aj svedectvom iných zamestnancov alebo tretích osôb. Žalovaný sa o úraze dozvedel 4.1.2010. Žalobca predpokladal, že nebude mať také závažné zdravotné následky, aké sa následne zistili a to, že sa najprv chcel sám liečiť a až následne išiel k lekárovi, nemôže ísť na vrub poškodeného žalobcu. Uplatnil si trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 562,47 €.

Žalovaný nesúhlasil s podanou žalobou a navrhol ju zamietnuť. Potvrdil skutočnosť, že so žalobcom mal uzavretý pracovný pomer od 1.7.1978 do 19.1.2011 na pracovnej pozícii sanitár. Zdôraznil, že všetci zamestnanci vrátane žalobcu sa pravidelne zúčastňovali na školeniach o bezpečnostných a protipožiarnych predpisoch. Žalobca bol poučený aj o smernici o hlásení, evidencii a registrácii pracovných úrazov a chorôb z povolania. Povinnosťou postihnutého zamestnanca alebo svedka pracovného úrazu je ihneď alebo najneskôr do konca pracovnej doby upovedomiť svojho priameho nadriadeného alebo v poobedňajších a nočných zmenách službukonajúceho lekára o pracovnom úraze. Žalobca bol poučený o postupe pri hlásení pracovných úrazov dňa 25.5.2009, o čom svedčí prezenčná listina zo školenia. Žalobca pracovný úraz nenahlásil, ani nadriadenému, ani nikomu inému a úraz nezaznamenal ani v knihe drobných úrazov na svojom pracovisku a nebol na lekárskom vyšetrení. Prvýkrát bol na lekárskom vyšetrení až 4.1.2010, kde uviedol dôvod poškodenia zdravia údajný pracovný úraz, ktorý sa mu stal 31.12.2009. Svojmu nadriadenému nahlásil dovolenku a až 7.1.2010 sa u svojej lekárky dal vypísať na PN so spätnou platnosťou od 4.1.2010. Až dňa 8.1.2010 oznámil vedúcej pracovný úraz. Žalobca teda nepostupoval v súlade s ustanovením § 17 ods. 1 písmena a) Zákona 124/2006 Z.z. a v súlade so Smernicou o úrazoch na pracovisku žalovaného. Z toho je možné predpokladať, že poškodenie zdravia neutrpel pri výkone práce dňa 31.12.2009, nakoľko ďalej pokračoval v práci a zamestnávateľovi nič nehlásil. Bolo dôkaznou povinnosťou žalobcu preukázať, že k pracovnému úrazu došlo dňa 31.12.2009 a zároveň bezpečne vylúčiť, že k poškodeniu zdravia nedošlo v dňoch 1.1.2010 až 4.1.2010, keď navštívil lekára. Žalovaný ďalej namietal, že poškodenie zdravia žalobcu nevykazuje charakter pracovného úrazu, ktorý vzniká pôsobením vonkajšieho násillia. Z dokazovania totiž vyplýva, že k poškodeniu zdravia došlo bežnou prácou a nie vonkajším násillím. Aj odborný posudok o invalidite uvádza dôvod vzniku invalidity časté recidivujúce prejavy. Aj z potvrdenia Kliniky pracovného lekárstva je zrejmé, že už v roku 1994 mal žalobca prvé problémy a preto sa nejedná o pracovný úraz. Žalobca nepreukázal svoj nárok ani príčinnú súvislosť medzi výkonom práce a poškodením zdravia. Trovy konania si neuplatnil.

Súd v konaní vykonal dokazovanie výsluchom svedkov a zistil nasledovné:

Svedkyňa H. S. zamestnaná u žalovaného ako vedúci dispečer dopravno zdravotnej služby uviedla, že jej priamo žalobca nehlásil pracovný úraz. O nejakých problémoch sa dozvedela až 7.1.2010, keď jej oznámila dispečerka Š.Á., že žalobca nahlásil dovolenku a následne práceneschopnosť. Svedkyňa do práce nastúpila 7.1.2010, predtým mala voľno. Dňa 8.1.2010 žalobca s bezpečnostným technikom pánom J. sa jej pýtali, či urobila záznam o úraze. Svedkyňa uviedla, že záznam neurobila, lebo nikto jej úraz nenahlásil. Nepostupovalo sa podľa vnútorného predpisu a keďže úraz sa nenahlásil do 24 hodín, ale až 8.1.2010, záznam sa nevyhotovil. Svedkyňa uviedla, že v deň, keď sa mal stať úraz, bola skrátená pracovná doba do 12.00 hod., takže potom už na dispečingu nikto nebol. Žalobca predložil potvrdenia od neurologičky, z ktorých vyplýva, že bol na vyšetrení 4.1.2010 a 7.1.2010, ale obidva doklady sú vystavené 7.1.2010. Svedkyňa poukázala aj na rozpis zmien, kde v

januári 2010 je u žalobcu od 4. do 8. písaná dovolenka, ktorá je škrtnutá a následne sú uvedené dni dopísané ako PN.

Svedkyňa Z. Š., dispečerka dopravných služieb u žalovaného uviedla, že žalobca vykonával funkciu vodiča sanitného vozidla. Jej nadriadenou je svedkyňa H. S.. Svedkyňa uviedla, že v jej náplni práce nebolo zapisovať úrazy. Potvrdila, že žalobca jej povedal počas výkonu práce na Silvestra pred obedom, že ho seklo v krížoch, keď viezol pacientku. Jednalo sa o ťažšiu pacientku, ktorú vodiči často spomínali. Povedal to aj pred inými šoférmi. So žalobcom sa o úraze nerozprávali, len jej povedal, že ho seklo v krížoch pri dvíhaní ťažkej pacientky s tým, že pokračoval v práci ďalej. Svedkyňa si nespomenula na meno pacientky, ale často ju vodiči spomínali. Žalobca sa svedkyňi nestožoval, že nemôže pokračovať v práci, svedkyňa skončila prácu o 13.00 hod. a nevie, kedy končil žalobca.

Svedok K. P., zamestnanec Domova sociálnych služieb Rožňava uviedol, že žalobcu osobne pozná, nakoľko chodil pre pacientov so sanitkou. V domove mali dve ťažšie pacientky, ktoré žalobca zvykol vozit' do nemocnice. Svedok si pamätal, že žalobcovi vtedy ruplo v krížoch a odvtedy ho už vozit' pacientky nevidel. Bolo to tesne pred Novým rokom a vtedy už ani nezvykli prijímať pacientky do nemocnice, avšak tieto mali vážne zdravotné problémy. Spoločne s ďalším kolegom K. E. nakladali pacientky do sanitky, keď žalobca povedal, že ho seklo v krížoch a už nemohol nakladať. Jednalo sa o pani R. a pani J.. Obe pacientky mali nadváhu vyše 100 kg.

Svedok K. E., zamestnanec Domova sociálnych služieb Rožňava uviedol, že vykonáva sanitára v domove a po pracovnej stránke pozná všetkých vodičov sanitiek. Pamätal si, že na Silvestra asi v roku 2010 viezli dve pacientky do nemocnice a to pani J. a pani R.. Jednalo sa o ťažšie pacientky. Naložili ich na nosidlá s kolieskami, priviezli ich k sanitke, kde ich chceli preložiť na druhé ležadlo. U týchto pacientok to mohli urobiť len vtedy, ak boli prítomní aspoň dvaja sanitári a vodič. Keď pacientky prekladali, vtedy žalobcu zaboleli kríže. Pacientky odviezli do nemocnice, ale žalobca ich už nepomáhal vykladať. Pri prekladaní pacientky žalobca zojkol a povedal, že už nie je dobre. Svedok pri pohľade na žalobcu videl, že ho to bolí a už aj pohyby nemal koordinované, pričom im opakoval, že ho bolí chrbát. Bolesť bolo na ňom vidieť aj pri nasadaní do sanitky a vravel, že ho to bolí.

Svedkyňa H. X., družka žalobcu uviedla, že dňa 31.12.2009 žalobca odišiel do práce bez akýchkoľvek problémov a keď sa poobede vrátil, tak sa ťažko pohyboval, nevedel sa zohnúť a musela mu pomôcť vyzliecť sa. Povedal jej, že ho seklo v krížoch, keď dvíhal imobilnú pacientku. Zobral si tabletku od bolesti, išiel si ľahnúť s tým, že hádam mu to prejde. Svedkyňa pracuje ako zdravotná sestra a keď videla, že sa mu to nezlepšuje, v prvý pracovný deň išli k lekárovi. Žalobca mal stále bolesti, stav sa mu nezlepšoval. K lekárovi nešiel skôr, lebo dúfal, že mu to prejde, svoju prácu zodpovedne vykonával 30 rokov. Žalobca mal odo dňa, keď sa mu stal úraz aj počas nasledujúcich troch dní bolesti v driekovej oblasti, ktoré mu vyžarovali aj do dolnej končatiny a mal páľivé bolesti.

Súd sa v konaní oboznámil s listinnými dôkazmi a zistil nasledovné:

Zo správy od Neurologickej ambulancie MUDr. N. R. zo dňa 7.1.2010 vyplýva, že žalobca bol vyšetrený 4.1.2010 o 8.34 hod., kde udal, že na Silvestra zdvihol v práci pacienta a seklo ho v drieku. Záver lekára, stav po operácii LS chrbtice, t.č. recid. LIS akútne štádium so zánik. rad. sy L5/S1 vpr. sy pr.SI kľbu. Doporučené PNS kľudový režim.

Z pracovnej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným vyplýva, že pracovný pomer vznikol 1.7.1978 s pracovným zaradením vodič sanitného vozidla. Z dohody o rozviazaní pracovného pomeru zo dňa 19.1.2011 vyplýva, že účastníci sa dohodli na ukončení pracovného pomeru z dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. c) Zákonníka práce.

Zo správy od Subsidiu Rožňava vyplýva, že dňa 31.12.2009 v zariadení slúžili ako sanitári K. E. a K. P..

Z odborného posudku o invalidite zo dňa 18.1.2011 od Sociálnej poisťovne, pobočka Rožňava vyplýva, že žalobca bol uznaný za invalidného podľa § 71 ods. 1 Zákona č. 461/2003 Z.z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola určená na 45 % a dátum vzniku invalidity 7.1.2011. Zistená choroba bolestivý syndróm chrbtice po opakovaných operáciách s pretrvávajúcou poruchou statokinetiky.

Zo záznamu o účasti na opakovaných inštruktážach o bezpečnostných a protipožiarnych predpisoch zo dňa 25.5.2009 vyplýva, že sa ho zúčastnil aj žalobca, čo potvrdil svojim podpisom.

Zo záznamu G. J., autorizovaného bezpečnostného technika vyplýva, že žalobca údajne utrpel pracovný úraz 31.12.2009 a poškodenie zdravia v súvislosti s výkonom práce nenahlásil nikomu, ani udalosť nezaznamenal v knihe drobných úrazov a nebol na lekárskom vyšetrení. Dňa 4.1.2010 bol na lekárskom vyšetrení, kde uviedol, že k poškodeniu zdravia došlo 31.12.2009 v pracovnej dobe. Následne nahlásil dovolenku a 7.1.2010 sa dal vypísať na PN od 4.1.2010. Dňa 8.1.2010 oznámil vedúcej pracovníčke, že utrpel pracovný úraz 31.12.2009 a autorizovanému bezpečnostnému technikovi odovzdal lekársku správu 7.1.2010.

Z výpisu zo Smernice o hlásení, evidencii a registrácii pracovných úrazov vyplýva, že postihnutý ak je schopný alebo iný zamestnanec, ktorý je svedkom pracovného úrazu, je povinný o tom ihneď najneskôr do konca svojej pracovnej doby, upovedomiť svojho priameho nadriadeného alebo v poobedňajších a nočných zmenách službukonajúceho lekára na danom pracovisku.

Zo záznamu o prevádzke sanitného motorového vozidla zo dňa 31.12.2009 vyplýva, že okrem iného žalobca od 8.25 hod. do 8.45 hod. vykonal jazdu z nemocnice do DSS za účelom prevozu pani R. a pani J.. Vo výkone pracovnej činnosti v ten deň pokračoval do 14.15 hod.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná a preto jej vyhovel.

Žalobca sa v konaní domáhal určenia, že úraz, ktorý sa mu stal dňa 31.12.2009 počas výkonu práce, je pracovným úrazom a že za škodu ním vzniknutú zodpovedá v plnom rozsahu žalovaný.

Podľa ustanovenia § 80 Občianskeho súdneho poriadku:

Návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä

a) o osobnom stave (o rozvode, o neplatnosti manželstva, o určení, či tu manželstvo je alebo nie je, o určení rodičovstva, o osvojení, o spôsobilosti na právne úkony, o vyhlásení za mŕtveho);

b) o splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva;

c) o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Vzhľadom na postoj žalovaného, ktorý odmietol uznať žalobcovi pracovný úraz, súd dospel k záveru, že na strane žalobcu je daný naliehavý právny záujem na určení vzniku pracovného úrazu v súvislosti s uplatnením si úrazových dávok žalobcu v sociálnej poisťovni v zmysle ustanovení Zákona 461/2003 Z.z. Vyrieši sa tak sporná otázka medzi zamestnancom a zamestnávateľom, na základe ktorej sa budú môcť posúdiť nároky žalobcu v zmysle §§ 83 až 101 Zákona č. 461/2003 Z.z.

Podľa ustanovenia § 14 Zákona 311/2001 Z.z. (Zákonníka práce) spory medzi zamestnancom a zamestnávateľom o nároky z pracovnoprávných vzťahov prejednávajú a rozhodujú súdy.

Podľa ustanovenia § 195 ods. 1,2,3,6 Zákonníka práce:

(1) Ak u zamestnanca došlo pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním k poškodeniu zdravia alebo k jeho smrti úrazom (pracovný úraz), zodpovedá za škodu tým vzniknutú zamestnávateľ, u ktorého bol zamestnanec v čase pracovného úrazu v pracovnom pomere.

(2) Pracovný úraz je poškodenie zdravia, ktoré bolo zamestnancovi spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlym a násilným pôsobením vonkajších vplyvov.

(3) Pracovný úraz nie je úraz, ktorý zamestnanec utrpel na ceste do zamestnania a späť.

(6) Zamestnávateľ zodpovedá za škodu, aj keď dodržal povinnosti vyplývajúce z osobitných predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ak sa zodpovednosť nezbaví podľa § 196.

Podľa ustanovenia § 196 ods. 1 - 5 Zákonníka práce:

(1) Zamestnávateľ sa zbaví zodpovednosti celkom, ak preukáže, že jedinou príčinou škody bola skutočnosť, že

a) škoda bola spôsobená tým, že postihnutý zamestnanec svojím zavinením porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený a ich znalosť a dodržiavanie sa sústavne vyžadovali a kontrolovali, alebo

b) škodu si spôsobil postihnutý zamestnanec pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok a zamestnávateľ nemohol škode zabrániť.

(2) Zamestnávateľ sa zbaví zodpovednosti sčasti, ak preukáže, že

a) postihnutý zamestnanec porušil svojím zavinením právne predpisy alebo ostatné predpisy, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený, a že toto porušenie bolo jednou z príčin škody,

b) jednou z príčin škody bolo, že zamestnanec bol pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok,

c) zamestnancovi vznikla škoda preto, že si počínal v rozpore s obvyklým spôsobom správania sa tak, že je zrejmé, že hoci neporušil právne predpisy alebo ostatné predpisy, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, alebo osobitné predpisy, konal ľahkomyselne a musel si pritom byť vzhľadom na svoju kvalifikáciu a skúsenosti vedomý, že si môže privodiť ujmu na zdraví.

(3) Ak sa zamestnávateľ zbaví zodpovednosti sčasti, určí sa časť škody, za ktorú zodpovedá zamestnanec, podľa miery jeho zavinenia. V prípade uvedenom v odseku 2 písm. c) sa zamestnancovi uhradí aspoň jedna tretina škody.

(4) Pri posudzovaní, či zamestnanec porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci [odsek 1 písm. a) a odsek 2 písm. a)], alebo osobitné predpisy, nemožno sa dovolávať len všeobecných ustanovení, podľa ktorých si má každý počínať tak, aby neohrozil svoje zdravie a zdravie iných.

(5) Za ľahkomyselné konanie podľa odseku 2 písm. c) nemožno považovať bežnú neopatrnosť a konanie vyplývajúce z rizika práce.

V súvislosti so zodpovednosťou zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania s účinnosťou od 1.1.2004 došlo k zrušeniu viacerých ustanovení Zákonníka práce upravujúcich náhradu škody a nová právna úprava je obsiahnutá v ustanoveniach §§ 83 až 101 Zákona č. 461/2003 Z.z. Ustanovenie § 195 a nasledujúcich Zákonníka práce upravuje zodpovednosť zamestnávateľa za škodu spôsobenú zamestnancovi pracovným úrazom alebo chorobou z povolania. Predpokladom zodpovednosti zamestnávateľa je:

- a) existencia pracovnoprávneho vzťahu,
- b) vznik škody pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s nimi,
- c) vznik škody za okolností uvedených v zákone,
- d) príčinná súvislosť medzi škodou a okolnosťami uvedenými v zákone.

Zamestnávateľ zodpovedá objektívne bez zreteľa na to, či porušil alebo neporušil nejakú právnu povinnosť, alebo či škodu zaviniel alebo nezaviniel.

Pracovný úraz je poškodenie zdravia, ktoré bolo zamestnancovi spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov. Poškodenie zdravia nie je len telesné, ale aj psychické. Pri vymedzení pracovného úrazu môže ísť o úrazový dej, ak ide o náhle poškodenie zdravia, ktoré nastalo pri náhlom vypätí síl, veľkej námahe, prípadne neobvyklom úsilí. Pracovný výkon môže presiahnuť hranice obvyklej, každodennej práce vykonávanej zamestnancom alebo ak ide o prácu, ktorú obvykle zamestnanec vykonáva, v konkrétnom prípade sa práca vykonala za nepriaznivých okolností, alebo na hranici obvyklej námahy práce, pre ktorú organizmus zamestnanca nie je prispôsobený, alebo na ktorú svojimi schopnosťami nestačí. Pri posúdení otázky, či sa jedná o pracovný úraz alebo nie, je dôležitá otázka príčinnej súvislosti medzi poškodením zdravia a úrazovým dejom. Táto príčinná súvislosť je totiž predpokladom vzniku zodpovednosti zamestnávateľa za pracovný úraz. Pre zodpovednosť zamestnávateľa za pracovný úraz stačí, ak poškodenie zdravia vyvolal len jeden faktor a preto nie je

významné, či zamestnanec mal vrodené alebo inak získané predpoklady pre možnosť poškodenia zdravia. Príčinná súvislosť je daná, ak úrazový dej bol jednou z príčin poškodenia zdravia, pričom sa spravidla vyžaduje, aby išlo o príčinu dôležitú, podstatnú a značnú, alebo príčinu, ktorá len zavŕši predchádzajúci nepriaznivý zdravotný stav zamestnanca.

V zmysle ustálenej judikatúry (R27/1962) pracovným úrazom je porušenie zdravia, ktoré bolo spôsobené v priamej súvislosti s výkonom zamestnania nezávisle od vôle zamestnanca krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov. Úrazový dej je spravidla takou udalosťou, ktorá vyvolá u postihnutého subjektívne ťažkosti, ktoré mu nedovoľujú pokračovať v práci alebo len s určitými problémami, alebo ho dokonca z práce vyradujú. O úrazový dej môže ísť aj v prípadoch náhleho poškodenia zdravia, ktoré nastalo pri náhlom vypätí síl, veľkej námahe, nezvyklom úsilí a podobne. Existencia chorobného stavu nemôže vylúčiť, že medzi úrazovým dejom a ním vyvolaným následným stavom je priama príčinná súvislosť a že vyvolanie tohto chorobného stavu bolo spôsobené ako jednou z hlavných príčin, ktoré ho vyvolali a to pracovným úkonom zamestnanca, pri výkone ktorého k nemu došlo. Nárok na odškodnenie pracovného úrazu nezávisí od toho, či zamestnanec úraz ohlásil alebo nie a ani od toho, či je alebo nie je spísaný záznam o úraze. Aj iné dôkazy ako výpovede svedkov alebo lekárske správy môžu prispieť k zisteniu skutkového stavu vo veci.

V prejednávanej veci z vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že žalobca bol u žalovaného v pracovnom pomere aj ku dňu 31.12.2009. Pri výkone svojej obvyklej práce v zmysle pracovnej zmluvy a pracovnej náplne manipuloval s ťažkou pacientkou, keď ho silno seklo v krížoch. O uvedenej udalosti podali svedectvo dispečerka Z. Š., ktorej žalobca v doobedňajších hodinách oznámil, že ho seklo v krížoch a úrazový dej popísali aj svedkovia K.Á. P. a K. E., ktorí v tom čase pomáhali žalobcovi nakladať imobilnú pacientku. Svedkyňa H. X. potvrdila, že žalobca sa vrátil domov z práce so zdravotnými problémami, ťažko sa pohyboval, nevedel sa zohnúť z dôvodu, že ho seklo v krížoch pri manipulácii s ťažkou pacientkou. Nasledujúce tri dni bolo pracovné voľno a prvým pracovným dňom bol deň 4.1.2010, kedy žalobca išiel na lekárske vyšetrenie, kde tiež udal príčinu zdravotných problémov - dvíhanie pacienta v práci a následné seknutie v drieku. Dňa 7.1.2010 oznámil úraz bezpečnostnému technikovi a najneskôr 8.1.2010 sa o ňom dozvedela hlavná dispečerka - jeho priama nadriadená.

Súd mal zato, že žalobca dostatočným spôsobom preukázal úrazový dej, ktorého následkom bol pracovný úraz, ktorý utrpel 31.12.2009. Z odborného posudku o invalidite ako aj z priebehu liečby v roku 2010 jednoznačne vyplýva, že je priamy súvis s úrazovým dejom dňa 31.12.2009 a s následnými zdravotnými ťažkosťami, keď žalobca už do práce nenastúpil kvôli práceneschopnosti a následne bol uznaný za invalidného k 7.1.2011. Je pravdou, že podobný úraz sa mu stal v decembri 1994, tiež pri dvíhaní ťažkej pacientky, kde následne po vykonanom liečení sa musel podrobiť operácii. Z toho vyplýva, že zdravotný stav žalobcu nebol spôsobený na dvíhanie nadpriemerne ťažkých pacientov a aj jednorazové dvíhanie bolo spôsobilé vyvolať poškodenie zdravia. Preto súd dospel k záveru, že žalobca dňa 31.12.2009 počas výkonu práce utrpel u žalovaného pracovný úraz, za ktorý zodpovedá žalovaný v celom rozsahu.

Žalovaný sa totiž počas konania nezbavil zodpovednosti za uvedený úraz v zmysle ustanovenia § 196 Zákonníka práce. Súd neprihliadol na námietky žalovaného o neexistencii pracovného úrazu, nakoľko nebol zapísaný v knihe drobných úrazov, resp. nebol nahlásený nadriadenému, nakoľko táto okolnosť nemá vplyv na vznik a existenciu pracovného úrazu, ale má význam len z hľadiska jednoznačného preukázania vzniku úrazu počas výkonu práce. Súd mal zato, že žalobca napriek tomu, že úraz riadne nenahlásil buď nadriadenému alebo ošetrojúcemu lekárovi, v konaní preukázal jeho vznik. Súd prihliadol aj na okolnosti vzniku a času pracovného úrazu, keďže sa jednalo o posledný pracovný deň v roku, pracovná zmena bola skrátaná a pri ukončení zmeny nadriadení žalobcu už neboli v práci. Nasledovali tri voľné pracovné dni, počas ktorých žalobca mohol predpokladať, že bolesti v krížovej oblasti ustúpia a preto až 4.1.2010 v najbližší pracovný deň vyhľadal lekárske ošetrenie. Nie je preto možné zbaviť žalovaného jeho zodpovednosti za pracovný úraz len preto, že žalobca nepostupoval v zmysle interného predpisu a dňa 31.12.2009 nenahlásil pracovný úraz. Dôležité je, že následne bolo zistené, že došlo k poškodeniu zdravia žalobcu až do takej miery, že už sa do práce nevrátil a následne bol uznaný za invalidného.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Súd priznal úspešnému žalobcovi právo na náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia.

Hodnota konania ustálená v zmysle § 11 Vyhlášky 655/2004 Z.z., jeden úkon je 1/13 výpočtového základu + réžijný paušál.

Prevzatie zastúpenia	14.09.2011	57,00 € + 7,41 € RP
Podanie žaloby	27.10.2011	57,00 € + 7,41 € RP
Vyjadrenie vo veci	10.01.2012	58,69 € + 7,63 € RP
Účasť na pojednáv.	18.01.2012	58,69 € + 7,63 € RP
Účasť na pojednáv.	27.02.2012	58,69 € + 7,63 € RP
SPOLU		

327,78 €

Náhrada cestovných výdavkov: 18.01.2012 40,98 €

Náhrada cestovných výdavkov: 27.02.2012 41,19 €

(použitie osobné motorové vozidlo Toyota Auris, cena benzínu 18.01.2012 - 1,499 € / l a cena benzínu 27.02.2012 - 1,519 € / l, priemerná spotreba: 7,6 l / 100 km, počet km Košice - Rožňava a späť: 138 km, náhrada za 1 km: 0,183 €.)

Náhrada za stratu času: 152,52 €

(účasť na dvoch pojednaniach, jedna cesta Košice-Rožňava a späť = 3 hod., t.j. 6 polhodín x 12,71 €)

SPOLU trovy právneho zastúpenia a náhrada hotových výdavkov a straty času: 562,47 €.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 42 ods. 3 O.s.p., pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.